

POSUDEK OPONENTA DIPLOMOVÉ PRÁCE

Jméno diplomanta/diplomantky:	Ing. Michaela Pešková
Téma práce:	Transpozice institutu energetického společenství do českého právního řádu
Rozsah práce:	384 010 znaků včetně mezer
Datum odevzdání práce:	23. 9. 2022

1. Aktuálnost (novost) tématu

Téma posuzované DP je nepochybně aktuální, neboť se týká probíhajících prací na transpozici EU směrnic spadajících do „balíku“ Čisté energie pro všechny Evropany (CEP). Tato aktuálnost je navíc zvýrazněna stávající kritickou situací na trzích s elektřinou a plynem, jakož i kontroverzností debat o klimatické změně a s ní související potřebou přechodu k obnovitelným zdrojům energie atd.

2. Náročnost tématu na teoretické znalosti, vstupní údaje a jejich zpracování a použité metody

Téma DP, tak jak bylo autorkou vymezeno, vyžaduje především skvělou obeznámenost s evropskou a národní legislativou v energetickém sektoru a dále s procesem transpozice směrnic EU 2019/944 a 2018/2001 do právních řádů členských zemí EU, samozřejmě včetně probíhajících prací na transpozici v ČR. Vedle toho zpracování práce s daným obsahem předpokládá dobrou orientaci v právu EU, v právu obchodních korporací, občanském a správním právu. Co do teorie se posuzovaná DP nesnaží nastolovat a řešit doktrinní otázky, směřuje spíše k pragmatickému, legislativně-technickému zpracování tématu, a to až po návrh paragrafového znění klíčových částí energetického zákona (Příloha 1, s. II-V). I „nejteoretičtější“ kapitola č. 1 o transpozici unijních směrnic je spíše přehledovým úvodem (svého druhu „literature review“) než organickou částí výzkumu.

3. Formální a systematické členění práce

Z hlediska systematiky je práce členěna do čtyř hlavních obsahových kapitol, kterými se autorka snaží pokrýt téma od obecných otázek transpozice směrnic EU, přes ukázky praktického převzetí směrnic o OES a SOZ ve vybraných členských státech EU, až po velmi konkrétní návrhy řešení zcela detailních otázek v budoucích zákonech ČR. Jedná se o členění přehledné, v němž každá kapitola je „samonosná“ svým obsahovým zaměřením a plní v rámci celku DP určitou roli.

Co do formálního členění DP by bylo vhodné, kdyby autorka používala více úrovní sub-kapitol, resp. mezi-titulků, protože některé její sub-kapitoly jsou z hlediska komfortu čtenáře příliš dlouhé (za všechny 10, 5 strany dlouhá sub-kapitola 2.3), jiné spojují více témat, která by lépe mohla být pojednána v samostatných sub-kapitolách (např. sub-kapitola 4.1.1, která na více než sedmi stranách rozebírá otázky členství v OES a současně kontroly nad ním).

Po stránce čistě formální je práce napsána velmi kvalitním odborným jazykem, bez rušivých chyb a překlepů. Podání autorky je v popisných i analytických pasážích velmi jisté a logické, ačkoli množství zkratk a výrazů či slovních spojení obtížně srozumitelných neprofesionálům v oboru energetiky (např. „agregace poskytované flexibility“ na s. 54) vyžaduje od čtenáře nejen neustálé přelistovávání na více než pětistránkový seznam zkratk, ale i občasné dohledávání energetické terminologie na internetu.

DP bez zbytku splňuje formální náležitosti i co se týče obsahu, seznamu pramenů, zkratk, abstraktu a poznámkového aparátu.

4. Vyjádření k přednostem a nedostatkům práce

Hodnocená DP je zcela nepochybně odborně vysoce fundovaným rozbohem otázek spojených s OES a SOZ ve smyslu výše uvedených směrnic EU a také otázek jejich transpozice do právních řádů členských států. V obeznámenosti s touto problematikou, v přístupu ke zcela konkrétním informacím, odborným studiím, materiálům regulačních úřadů atd., je autorka v domácí akademické obci zřejmě bezkonkurenční a její znalost rozhodně převyšuje oponentovu obeznámenost s danou materií. Z pohledu odbornosti tudíž zpracování DP nelze nic vytknout, resp. pro polemiku s řadou v práci uváděných skutečností a závěrů by musel být hodnotitel srovnatelně zblhlý v otázkách OES A SOZ jako autorka.

V návaznosti na výše uvedené je tedy nepochybné, že práce vysoce splňuje základní nároky kladené na obsah DP: přináší nové a původní poznání, které není triviální ani běžně dostupné a činí tak způsobem, který odpovídá odborné analýze nastolených problémů. Autorka prokázala potřebnou orientaci i v oborech práva souvisejících s tematikou regulace v energetice, ať se jedná o právo EU, české právo obchodních korporací, právo občanské a správní. Práce s prameny je příkladná (328 odkazů na 140 stranách textu), dotažení analýz do aktuální současnosti nepochybné.

Velmi sympatické je vkládání grafických znázornění a tabulek do textu, které pro čtenáře vhodně strukturují množství informací v textu obsažených a v něčem nahrazují i chybějící mezi-titulky či jiné způsoby vnitřního členění textu.

Nedostatky práce je možné spatřovat tedy spíše v její koncepci než v kvalitě jejího sdělení. Předně je zřejmé, že práce mohla být kratší, aniž by její klíčové sdělení utrpělo. Kratší mohla být úvodní kapitola věnovaná otázkám transpozice směrnice do právních řádů členských států.

Jak již bylo uvedeno výše, působí jako rozsáhlý samostatný celek (či „literature review“), na něž je sice v dalších kapitolách tu a tam odkazováno, nikoli však v míře, která by ospravedlňovala jeho dvacetistránkový rozsah a obsah odpovídající spíše práci věnované něčemu jinému než velmi technickému a pragmatickému rozboru toho, jak převést do národního právního řádu instituty OES a SOZ. V každém případě musí čtenář vnímat jako zcela neorganický ostrý předěl mezi kapitolami 1 a 2 práce, které jako by k sobě ani nepatřily.

Bylo by tudíž čtenářsky vstřícnější a pro celkové vnímání dalšího obsahu DP vhodnější, pokud by úvodní kapitola byla věnována spíše úvodu do EU-regulace energetiky s její specifickou terminologií a jejími dopady do národní úrovně. Rovněž měly být v úvodu instituty OES a SOZ alespoň stručně ale srozumitelně definovány, protože v DP se tak děje až na s. 30, ačkoli od počátku jde – vzhledem k tomu, jak jsou definovány cíle práce v Úvodu – především o ně.

Zkrácení by se mohlo týkat i pasáží, které jsou svou povahou spíše technické či legislativně technické a připomínají tak dílčími informacemi nabitou příručku či oponenturu pro potřeby pracovníků MPO než právní výzkum. Neřeší totiž ani tak otázky právní, jako poskytuje přehled možných přístupů, jak do právního jazyka převést prakticky fungující technicko-organizační řešení. V kontrastu k nim je pro čtenáře-právnicka velmi osvěžující typicky právní analýza obsažená např. v sub-kapitole 4.1.2, věnované tomu, jaká právní forma by v právu ČR nejvíce pasovala na OES resp. SOZ.

Jako dílčí připomínky je možné zmínit např. skutečnosti neodpovídající poznámku o malém využívání formy S.E. (*Societas Europaea*) v ČR (s. 118), když naopak i ze snadno dostupných zdrojů (https://en.wikipedia.org/wiki/Societas_Europaea) lze zjistit letitou pravdu, že v ČR se setrvale registruje násobně více S.E. než ve zbylých 26 členských státech EU dohromady. Dále oponent nepovažuje za vhodné přejít v Závěru DP (s. 139) na kritický rozbor aktuálních opatření vlády na snížení a stabilizaci cen energií pro koncové odběratele. Závěr má sloužit ke shrnujícímu vysvětlení toho, nakolik provedená analýza umožnila naplnit záměr práce, odpovědět na výzkumnou otázku atd., nikoli ke kritickému nastolování nových, v práci neřešených témat.

Uvedené připomínky však oponent považuje za podstatné spíše *pro futuro*, pokud by autorka chtěla výzkum svého tématu prodloužit ve formě rigorózní nebo disertační práce. V celkovém hodnocení DP rozhodně nemění jednoznačné ocenění velmi přínosného, samostatného a zejména informačně velmi vydatného díla. Hodnocenou DP jednoznačně doporučuji k obhajobě a navrhuji hodnotit stupněm výborně.

5. Kritéria hodnocení práce

Splnění cíle práce	ANO
Samostatnost při zpracování tématu včetně zhodnocení práce z hlediska plagiátorství	ANO
Logická stavba práce	ANO s výhradou uvedených výhrady ke koncepci práce a vhodnosti krácení některých jejích pasáží.
Práce se zdroji (využití cizojazyčných zdrojů) včetně citací	Na velmi dobré úrovni
Hloubka provedené analýzy (ve vztahu k tématu)	Nadstandardní
Úprava práce (text, grafy, tabulky)	Nadstandardní
Jazyková a stylistická úroveň	Na velmi dobré úrovni

6. Připomínky a otázky k zodpovězení při obhajobě

Doporučení/nedoporučení práce k obhajobě	DOPORUČUJI K OBHAJOBĚ.
Navržený klasifikační stupeň	VÝBORNĚ

Otázky k obhajobě:

1. Proč nemá dle tabulky na s. 47 OES povinnost rovného a nediskriminačního zacházení se spotřebiteli, kteří se účastní tohoto energetického společenství?
2. Nakolik může či má být Portugalsko vzorem implementace analyzovaných směrnic EU, jak je doporučováno na s. 70, pokud lze k jeho přístupu formulovat tolik podstatných výhrad, jak to stojí na s. 87?
3. Co je hlavním důvodem toho, že směrnice EU, které měly být v členských státech implementovány k přelomu června a července 2021, budou – půjde-li vše hladce – v ČR převzaty s nejméně 2,5 letým zpožděním?

V Praze dne 5. 10. 2022

Václav Šmejkal

doc. JUDr. Václav Šmejkal, Ph.D.
oponent diplomové práce